

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1129 - 2023/1215
Toplantı Tarihi/Sayısı : 17.10.2023/37
Karar Numarası : 2023/821
Başvuran : F. H.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. İdare mahkemesi tarafından iptal edilen disiplin cezalarının, atanma talebinin reddedilmesinde gerekçe olarak gösterilmesinin ayrımcılık yasağına ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Bolu İl Müftülüğü nezdinde cezaevi vaizi olarak görev yaptığını, Kocaeli İl Müftülüğüne cezaevi vaizi olarak naklen atanma talebinin reddedilmesi üzerine Kamu Denetçiliği Kurumuna (KDK) başvurduğunu, KDK'nın 10/1/2023 tarihinde naklen atanma talebinin reddine ilişkin işlemin iptal edilmesi yönünde Diyanet İşleri Başkanlığına tavsiyede bulunulması kararı verdiğini, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın söz konusu tavsiye kararına yönelik herhangi bir işlem gerçekleştirmediğini, Başkanlık'ın 8/2/2023 tarihinde KDK'ya "başvuranın daha önce görev yaptığı Kocaeli ilinde soruşturma geçirdiği ve iki kınama cezası aldığı, kınama cezalarının süresinin dolması nedeniyle kaldırıldığı, yurtdışında görev yaptığı sırada yeniden tahkikat geçirdiği, yapılan soruşturma sonucunda hakkında kademe ilerlemesinin durdurulması disiplin cezası verilmesi gerekirken 1'inci derecenin 4'üncü kademesinde bulunması nedeniyle aylıktan kesme cezası verilmesinin teklif edildiği, bununla birlikte Bolu İl Müftülüğü bünyesinde cezaevi vaizine ihtiyaç duyulduğu göz önünde bulundurulurken atama talebinin reddedildiği, başvuranın aile birliğinin sağlanması isteği üzerine eşi H.N.H.'nin "Bolu Yeşil Camii Kız Kur'an-ı Kerim Kursu'na Kur'an-ı Kerim öğreticisi olarak atandığı" cevabını verdiğini, tahkikatların ve tahkikatlar sonucu kendisine verilen disiplin cezalarının ret işlemine gerekçe gösterildiğini, tarafından iptal edildiğini, söz konusu cevapta disiplin cezalarının idare mahkemeleri tarafından iptal edildiğine dair herhangi bir bilgi verilmediğini, yargı kararıyla iptal edilen idari işlemlerin yok hükmünde olduğunu, yok hükmünde olan işlemlerin Kocaeli iline atanma talebinin reddedilmesinde gerekçe olarak gösterilmesinin görevi kötüye kullanma suçunun oluşmasına sebebiyet verdiğini, söz konusu işlemi gerçekleştiren kamu görevlilerinin yetkilerini objektif olarak kullanmayarak eşitlik ilkesi ile ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini iddia etmekte ve Diyanet İşleri Başkanlığı yetkilileri hakkında gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarih ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."

4. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilgili bentleri şöyledir:

"... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

5. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak

ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Bununla birlikte başvuru; başvuranın, idare mahkemesi tarafından iptal edilen disiplin cezalarının Kocaeli iline cezaevi vaizi olarak atanma talebinin reddedilmesinde gerekçe olarak gösterilmesinin ayrımcılık yasağına ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.

12. 6701 sayılı Kanun'da, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

13. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuruya konu iddiaların 6701 sayılı Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden birine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

17/10/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi